

DİN HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SOSYAL VE KÜLTÜREL İÇERİKLİ DİN HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI

ÇEVRE BİLİNCİ

“SÖZÜM YÜREĞİNE EMANET”

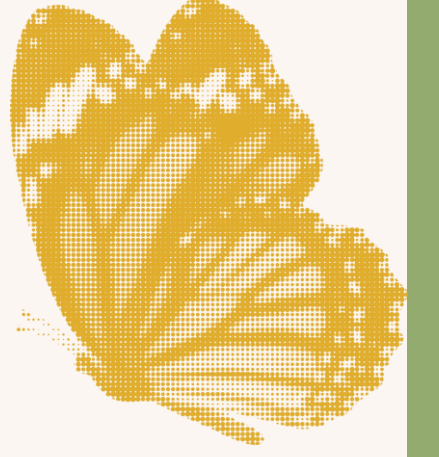
MANEVİ DANIŞMANLIK SUNUMLARI-8

Kainata karşı nedir insanın görevi?

Vicdan sahibi her insan gönüllü bir çevre koruyucusudur.

Kainatın insana verilen bir emanet olduğunu unutmamalı öncelikle insan.

Ve...

Hiçbir varlığın gayesiz yaratılmadığını!

“Biz göğü, yeri ve ikisi arasındakileri boş yere yaratmadık...”

(Sâd, 38/27)

“Biz gökleri, yeri ve bunlar arasındakileri oyun olsun diye yaratmadık.”

(Enbiyâ, 21/16)

Tabii dengenin muhafaza edilmesinde
asıl öznenin insan olduğunu da hatırdan çıkarmamalı.

“İnsan kirlenirse kainat kirlenir.”

“İnsanların kendi işledikleri (kötülükler) sebebiyle
karada ve denizde bozulma ortaya çıkmıştır.
Dönmeleri için Allah, yaptıklarının bazı (kötü)
sonuçlarını (dünyada) onlara tattıracaktır.”

(Rûm, 30/41)

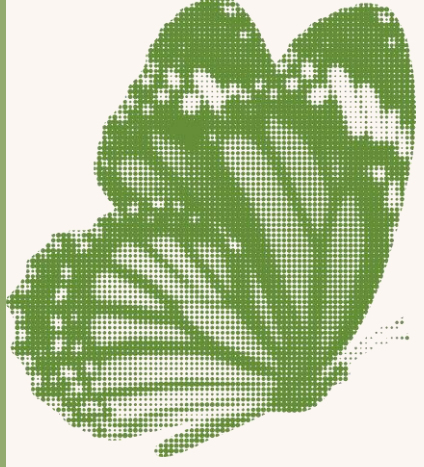
Tek bir dünyamız var!

Yedekte bekleyen başka bir dünyanın olmadığını fark etmeli insan.

Dünyanın değerini bilmeli.

**Tabiatın dengesini bozan atıklar yüzünden
gelecek kuşakları tehlikeye atmamalı.**

Ne var ki; insanın dünyaya verdiđi zarar
her geçen gün katlanarak artıyor!

- 3,7 litre benzinin yaklaşık 3 milyon litre içme suyunu kirletebileceğini,
- Dünyada her gün sağlıksız sulardan 25.000 kişinin ölmekte olduğunu,
- Otomobilimizi hortumla yıkadığımızda yaklaşık 550 litre su harcandığını,
- Dünya yüzeyinin %6'sının lleřmiř, %29'unun da lleřme yolunda olduğunu,
- Dünyadaki mevcut suların ancak %1'nin kullanılabilir su olduğunu biliyor musunuz?

Düşüncesizce doğaya bırakılan atıkların, doğada yok olma süreleri yüzlerce hatta binlerce yılı bulabiliyor...

En hızlı yok olan plastik torbaların bile en az 20 yılda yok olması şaşırtıcı değil mi?

Ayrıca;
Pet şişelerin 450 yılda,
plastik maddelerin 1000 yılda,
plastik tabakların 500 yılda,
bir çakmağın, bir ıslak mendilin 100 yılda,
sigara izmaritinin ise 12 yılda yok olması!?

Çevre dostu olmak, tabiata en güzel yatırımdır.

İstatistiksel veriler ışığında bakıldığında;

1 ton cam atığın geri dönüşümü sayesinde

100 litre petrol tasarrufu sağlanabilir.

1 ton kâğıt karton atığın geri dönüşümü sayesinde

17 ağacın kesilmesi önlenir.

Kâğıt atıkların yarısı geri dönüşüme kazandırıldığında

her yıl 8 milyon hektar orman korunabilir.

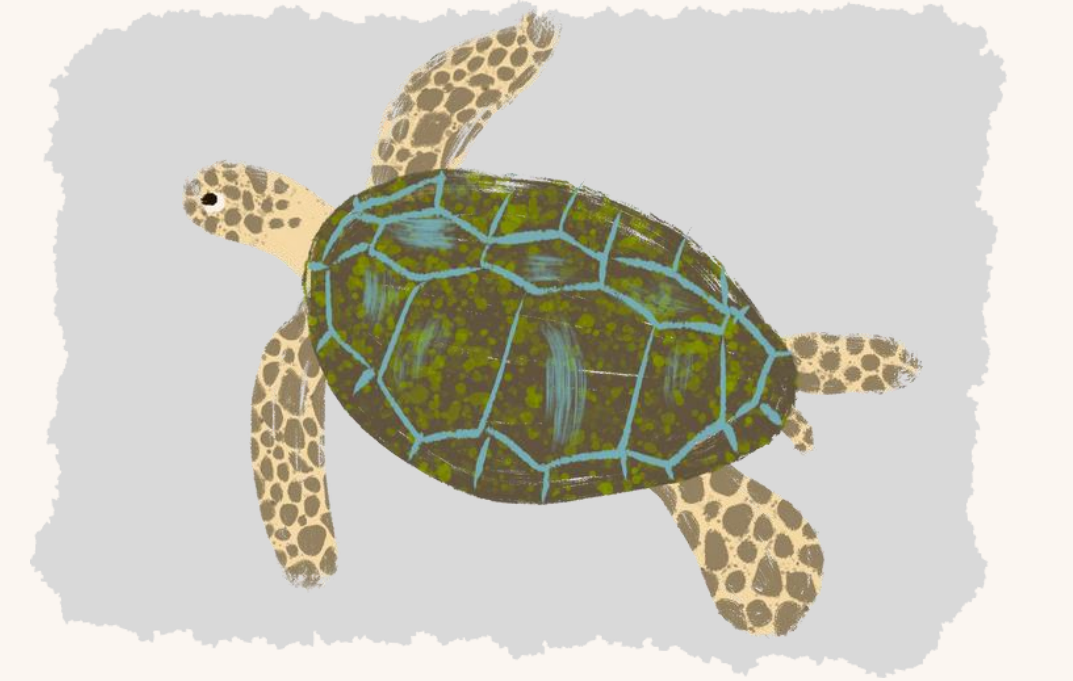
Okyanuslardaki çöplerin kapladığı alan o kadar büyüktür ki keşif yapmak bile mümkün olmamıştır.

Deniz çöplerinin %70'i kadarı okyanus diplerine batıyor. Çöplerin yalnızca %1'ini temizlemek için yaklaşık 67 geminin 1 sene boyunca çöp toplaması gerekiyor.

Plastikler suda yaşayan canlıların vücutlarına dolaşarak hareketini engelleyebiliyor ve boğulmalarına neden olabiliyor.

Plastikler hayvanlar tarafından yutulduklarında yalancı bir tokluk hissi oluşturuyor. Bu durum açlıktan ölmelerine neden olabiliyor.

Her yıl milyonlarca deniz canlısının mikroplastikler nedeniyle öleceği tahmin ediliyor.

Çevresel sorunlar, canlılara olan şefkatsiz yaklaşımlar sebebiyle ortaya çıkıyor.

Yeryüzünü paylaştığımız canlılara karşı sorumlu olduğumuzu unutabiliyoruz.

Oysa ki bütün varlıklara rahmet nazarıyla bakan bir peygamberin ümmetiyiz.

İnsandan sonraki en değerli varlık olan hayvanların da tabiattaki yerini dikkate almalıyız.

Onlara karşı sorumluluklarımızın farkında olmalıyız.

Hayvanlar da bir gaye ile yaratılmamış mıdır?

Dünyadaki doğal dengenin bozulmaması ve hayvanların nesillerinin tükenmemesi adına elimizden gelenin yapılması nebevi bir öğretilerdir.

“Her ciğer taşıyan canlıya yapılan iyilikte sevap vardır.”

(Buhârî, Bed’ul-halk, 16-17)

Hayvanların da kendilerine özgü hakları vardır!

Peygamber Efendimiz (s.a.s.), hayvanların yaşama hakkı ve doğal yaşamın korunması hususunda hassas davranmıştır:

“...Gece sonu mola verdiğinizde yollar üstünde konaklamayın. Çünkü orası hayvanların yolları ve haşeratın da barınma yeridir.”

(Müslim, İmârât, 54)

Kur'an-ı Kerim, hayvanların ekolojik sistem için ne kadar önemli olduğunu öğretir bizlere.

Hayvanların ekolojik dengedeki önemini kavramak için Nuh Tufanı bir örnektir.

Yüce Allah, tufandan önce Hz. Nuh'a (a.s.) gemiye

her hayvan türünden birer çift almasını emretmişti.

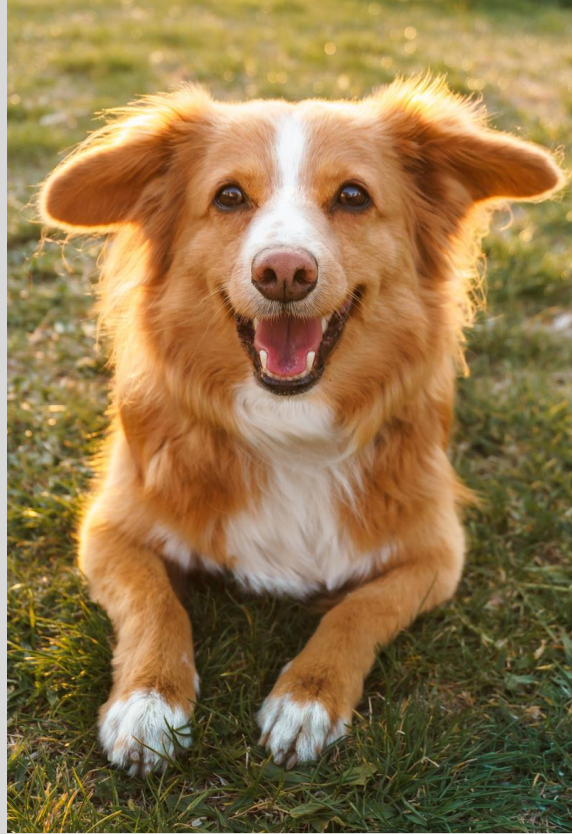
Bu durum dünya hayatının devam edebilmesinin ancak diğer canlıların da varlığıyla mümkün olabileceğini göstermez mi?

(Hûd, 11/40)

Peki... Doğal yaşamın koruma altına alınması modern çağda başlayan bir uygulama mıdır?

15 Ekim 1978 tarihinde UNESCO tarafından “Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi” açıklandı.

Hâlbuki Peygamber Efendimiz (s.a.s.), on dört asır önce Medine'nin çevresini koruluk alan ilan ederek korumaya almıştı.

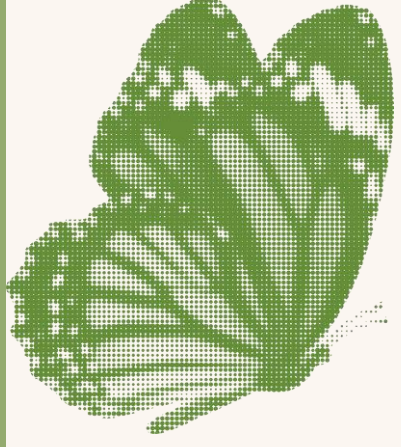
Ve...

Bu bölgedeki bitkilere ve hayvanlara zarar verilmesini yasaklamıştı.

Hayvanlara hakaret edilmesine dahi razı olmamıştı.

Devesine beddua eden bir kadını uyarmış,

hatta deveden inmesini istemişti.

Göklerde ve yer yüzünde ne varsa hepsi Allah'ındır.

Kainatta bulunan her şey insana emanet olarak verilmiştir.

Emaneti dikkatli ve özenli kullanmak gerekir.

Zira insan, emanete karşı nasıl davrandığından
kıyamet günü hesaba çekilecektir.

Çevre bütün canlıların ortak yaşam alanıdır.
Ona zarar veren bütün canlılara zarar vermiş olur.

Gönüllü çevre koruyucusu olan her müslüman ağaçları koruma ve ağaçlandırma faaliyetlerinde aktif rol alır.

Hz. Peygamber en zor şartlarda bile olsa yeryüzünün ağaçlandırılmasını teşvik eder:

“Birinizin elinde bir hurma fidanı varken kıyamet kopuyor olsa bile derhâl onu diksin!”

(İbn Hanbel, III, 184)

Tabiata hediye edilen her ağaç bir nefestir, candır!

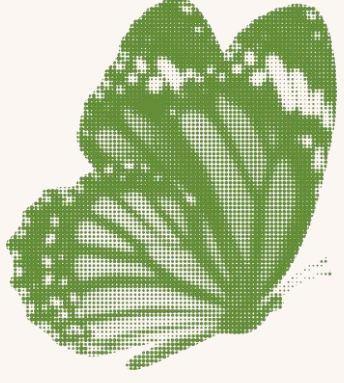
“Her kim bir ağaç diker de ondan bir insan yahut Allah’ın yarattığı herhangi bir canlı yerse muhakkak bu, o kimse için bir sadaka olur.”

(İbn Hanbel, VI, 443)

“Bir kimse bir ağaç diktiğinde Yüce Allah mutlaka bu ağacın meyvesi oldukça ona sevap yazar.”

(İbn Hanbel, V, 416)

**Çevreyi bilinçsizce kullanıp kirletmek
bütün canlıların hakkına girmek demektir.**

**Çevreyi kirletmek nasıl bütün canlılara zarar vermek anlamına geliyorsa
çevre temizliğine katkıda bulunmak da bütün canlılara iyilik anlamına gelir.**

**Bunun içindir ki; Peygamberimiz (s.a.s) rahatsızlık veren şeyleri
yoldan kaldırmak sebebiyle birinin cenneti hak ettiğini müjdelemiştir.**

(Müslim, Birr, 128)

“Rahatsız edici bir şeyi yoldan kaldırmak sadakadır.”

(Buhârî, Cihâd, 128)

Yaşamayı nefes alıp vermesine bağlı olan insan,
topraęa, suya ve havaya muhtaçtır.

İnsan hayatında değerli olan başka bir varlık da sudur.
Allah, bütün canlıları sudan yaratmış
ve insana suya bağımlı bir hayat vermiştir.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s), suyun en kutsal gayelerle bile olsa
hoyratça kullanılmasına izin vermemiştir:

“Akan bir nehir üzerinde bile olsan (abdest alırken israf etmeyin).”

(İbn Mâce, Tahâret, 48)

Kaynakların israf ile tüketilmesi çevrenin dengesini bozar
ve bundan bütün canlılar zarar görür.

Yeryüzü sadece insanlar için değil
bütün canlılar için yaşam alanı olarak yaratılmıştır:

“Allah, yeri (canlı) yaratıklar için var etti.”

(Rahmân, 55/10)

iyilik ve mutluluk,
içinde yaşadığımız âlemdeki düzenle bağlantılıdır.

“Âlemin efendisi ve hâkimi değil, mütevazı bir üyesi olduğumuzu unutmayalım.”

Petrolden üretilmiş plastikler yerine biyoplastik denilen,
doğada çözünebilen plastikleri kullanalım.

Daha fazla ağacın yok olmasına sebep olmamak için
peçete kullanımını azaltalım.

Cam şişelerin geri dönüşüme kazandırılmasına katkıda bulunalım.

Evlerde, okullarda ve iş yerlerinde gıda çöpünden ayrı olarak
bir geri dönüşüm kovası bulunduralım.

Kainata merhamet
nazarıyla bakalım

Üreten olalım,
sadece tüketen
değil

Yeryüzünü
imar edelim

Tabiatın doğallığını
koruyalım

Çevre bize emanet

Tabiata saygı duyalım,
sorumluluk üstlenelim

Çevreyle
dost olalım

Canlı cansız
hiçbir varlığa
zarar vermeyelim

Sağlıklı bir çevre,
mutlu bir gelecek için
çalışalım

Teşekkürler..